

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2400315
Matèria	Serveis públics i medi ambient
Assumpte	Molèsties derivades de la ubicació de contenidors
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Antecedents

1.1. El 29/01/2024, la persona promotora de l'expedient va presentar una queixa en la qual manifestava la seua reclamació per les molèsties que patix per l'inadequat estat de salubritat i neteja que presenten els contenidors destinats a la recollida de residus sòlids urbans que estan situats davant de l'habitatge on residix.

Sobre este tema, cal recordar que esta institució ha tramitat diversos expedients de queixa sobre esta qüestió, l'últim d'ells referenciat amb el número 2203858. En este expedient es va emetre una [Resolució de consideracions](#) en data 22/03/2023 en la qual es formulaven a l'Ajuntament de Puçol les recomanacions i els recordatoris de deures legals següents:

Primer. RECORDEM EL DEURE LEGAL de contestar en el termini legalment establert, expressament i motivadament, els escrits que els interessats presenten davant d'eixa Administració pública, d'acord amb allò previst en l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques i la legislació concordant, en el marc del dret a una bona administració.

Segon. RECOMANEM que, si no ho ha fet ja, done una resposta expressa, congruent i motivada als escrits presentats per la persona interessada, i que aborde i resolga totes i cada una de les qüestions plantejades en estos i que li notifique la resolució que s'adopte, amb expressió de les accions que li cal exercir en cas de discrepància amb el seu contingut.

Tercer. RECOMANEM que continue adoptant totes les mesures que resulten necessàries per a garantir, tant l'adequada utilització dels contenidors destinats a l'emmagatzematge de residus sòlids per part dels ciutadans, com, i si escau, l'adequat estat de conservació de les condicions de salubritat d'estos, especialment en els llocs on existisquen denúncies dels ciutadans sobre este tema i, en qualsevol cas, en la via pública objecte del present expedient.

En data 09/05/2023 vam dictar una [Resolució de tancament](#) de l'expedient, sense que l'Administració haguera donat resposta a la resolució emesa per a manifestar de manera inequívoca el seu posicionament respecte de les recomanacions que se li van formular.

En el seu nou escrit de queixa el promotor de l'expedient assenyalava que, tot i el temps transcorregut des que va formular les primeres denúncies de les molèsties que patix i de les contínues actuacions realitzades, no havia obtingut una solució al seu problema.

1.2. El 12/02/2024, admesa la queixa a tràmit, es va requerir l'Ajuntament de Puçol per tal que remetera al Síndic de Greuges un informe, per a la qual cosa se li va concedir el termini d'un mes, sobre «les mesures adoptades per a determinar la realitat de les molèsties denunciades pel promotor de l'expedient de queixa i, si es constataren, per a reaccionar davant d'esta situació i aconseguir el manteniment d'unes adequades condicions de neteja, salubritat i ornament».

Així mateix, vam sol·licitar que es donara informació sobre «la resposta motivada que s'ha oferit a la petició de trasllat dels contenidors formulada pel promotor de l'expedient, amb indicació de les raons que estime concurrents per a accedir o no a este trasllat».

1.3. El 12/03/2024 es va registrar l'informe remés per l'Administració. En l'informe s'exposava:

1.- El servei de recollida de residus és un servei que l'Ajuntament de Puçol presta a través de la Mancomunitat l'Horta Nord juntament amb altres 9 municipis.

2.- Recentment la Mancomunitat ha adjudicat nou contracte per a la prestació del citat servei, iniciat el mes de febrer passat, que s'encarregarà de la recollida de residus durant els pròxims 10 anys.

3.- Entre altres, l'empresa adjudicatària ha realitzat proposta d'emplaçament dels contenidors necessaris en compliment del Plec de Prescripcions Tècniques que regix el contracte perquè s'implantarà un nou sistema de recollida per al desdoblament de l'actual contenidor destinat a la fracció matèria orgànica/resta, que implicarà la instal·lació d'un quint contenidor per a la recollida diferenciada de totes dues fraccions de residus per separat, en compliment de la normativa sectorial que aplica. No obstant això, en estos moments cada ajuntament ha de realitzar un estudi detallat de la proposta plantejada per a confirmar els emplaçaments inicialment previstos.

4.- En qualsevol cas, per a la instal·lació dels contenidors en la via pública es consideren com a llocs idonis aquells que complisquen amb els criteris d'accessibilitat i proximitat necessaris, tant per als mitjans tècnics del servei, segons contracte, com per als propis usuaris del seu àmbit d'afecció. A més, els emplaçaments finalment consensuats han de respectar-se llevat que es trobe tècnicament justificat el seu canvi, de manera permanent o provisional, a conseqüència de noves circumstàncies concurrents en esta zona.

5.- Finalment, es fa constar que el correcte ús dels contenidors posats a disposició en la via pública, és una tasca de totes i tots, fonamental per a reduir de manera considerable les molèsties ocasionades, de forma cada vegada més habitual i generalitzada, a conseqüència de pràctiques inadequades i incíviques adoptades per algunes de les persones usuàries del servei (principalment, l'abocament directe dels residus orgànics sense la utilització de la preceptiva bossa ben tancada, el seu abandó fora d'ells, no respectar l'horari establert per a això, ni tampoc el calendari del servei de recollida dels estris voluminosos domèstics, així com no donar avís a l'Ajuntament i abandonar en la via pública residus impropis).

Això implica greus riscos i perjuís sobretot per als residents dels habitatges en les proximitats dels contenidors, que encara que són sancionables, prèvia constatació d'estes, en aplicació de les vigents Ordenances Municipals que regulen aspectes relatius a la gestió de residus i determinades conductes ciutadanes, resulten de difícil vigilància i control per part de l'Ajuntament (com per exemple, la identificació dels infractors per part de la Policia Local).

Així mateix adjunt li remet escrit remés en data 11 de març de 2023 a (...) en contestació a la seua reclamació

A l'informe s'adjuntava, en efecte, l'escrit de resposta que es va notificar al promotor de l'expedient, de data 11/03/2024, en què s'oferia la mateixa informació que acabem de reproduir.

1.4. El 20/03/2024 el Síndic va remetre l'informe de l'Administració a la persona interessada per tal que presentara al·legacions durant el termini de deu dies hàbils.

1.5. El 25/03/2024 la persona interessada va presentar al·legacions i va reiterar íntegrament la reclamació que havia exposat en el seu escrit inicial de queixa.

2 Consideracions

2.1 Drets i llibertats públiques relacionats amb la present queixa

El present expedient de queixa es va iniciar per la possibilitat que s'haguera afectat el dret de la persona interessada al gaudi d'un medi ambient adequat (article 9 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana).

En conseqüència, l'objecte de l'expedient va quedar fixat en el problema mediambiental que patix el ciutadà per l'inadequat estat de salubritat que presenten els contenidors de referència.

Precisament per això, com s'ha exposat, es va sol·licitar a l'Ajuntament de Puçol que ens informara sobre «les mesures adoptades per a determinar la realitat de les molèsties denunciades pel promotor de l'expedient de queixa i, si es constataren, per a reaccionar davant d'esta situació i aconseguir el manteniment d'unes adequades condicions de neteja, salubritat i ornament».

L'informe remés (i la resposta oferida a l'interessat, atés el seu idèntic contingut) constituïx, no obstant això, una informació genèrica sobre les condicions de prestació del servei de recollida de residus sòlids urbans en el municipi i les dificultats de controlar l'adequada utilització dels contenidors per part dels ciutadans. En cap moment, i malgrat el que esta institució havia sol·licitat en la seua resolució d'inici d'investigació, l'informe no fa referència a les **concretes mesures que, en el cas de l'interessat, s'han adoptat per a contrastar les molèsties que este denuncia i per a reaccionar a aquelles que queden constatades.**

Conseqüència d'això és que no podem considerar que l'Administració haja desenvolupat en el present cas, com li era exigible i, d'altra banda, es va comprometre a realitzar en el marc de l'expedient de queixa 202201616, una actuació d'inspecció de les condicions d'ús i salubritat dels contenidors situats en els voltants de l'habitatge del promotor de l'expedient i de reacció davant de les deficiències i infraccions que es detectaren.

Així les coses, no podem sinó repetir en este moment les consideracions que es van formular a l'Administració local, en el marc dels expedients previs de queixa 2201616 i 2203858:

(...) s'ha de tindre present que l'estat d'insalubritat dels contenidors i les zones contigües a estos pot afectar l'efectiu gaudi, entre altres, del dret a un habitatge digne (art. 47 de la Constitució i article 16 del nostre Estatut d'Autonomia) o del dret a un medi ambient adequat (art. 45 de la Constitució i art. 17 del nostre Estatut d'Autonomia).

Especialment, esta obligació determina que les autoritats locals hagen d'adoptar tots els mitjans que resulten necessaris per a garantir que:

- a) es complisquen els horaris de depòsit del fem per part dels usuaris,
- b) es controlen i, si escau, se sancionen les conductes dels qui, en una mostra de poc civisme, depositen el fem fora i al costat d'estos dispositius i,
- c) perquè, en cas que esta última circumstància es produïska, es garantisca la recollida i neteja dels contenidors instal·lats i dels seus voltants.

Estes mesures han de resultar especialment intenses, en tot cas, en aquelles zones en les quals, a conseqüència de les denúncies cursades pels veïns, es tinga constància fefaent de l'efectiva lesió que, a les desitjables condicions de salubritat de l'entorn, estan produint estos dispositius de recollida de residus sòlids urbans.

En este sentit, cal destacar que, a la vista de les fotografies remeses per la persona interessada sobre l'estat de neteja dels contenidors, s'hi aprecia la presència de nombroses bosses de fem i altres restes sòlides. Esta institució no pot valorar si les fotografies exposen una situació habitual i recurrent o mostren una afecció merament puntual a les desitjables condicions neteja d'estos, però, en tot cas, constituïxen un indici suficient de la necessitat de continuar adoptant mesures idònies per a aconseguir el ple respecte als drets dels veïns eventualment afectats.

Finalment, cal recordar que l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, configura com una competència pròpia dels municipis la protecció del medi ambient urbà i la salubritat pública.

En els mateixos termes s'expressen els articles 33 *et seq.* de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, cal tindre en compte que l'article 1 del Decret de 17 de juny de 1955 pel qual s'aprova el Reglament de serveis de les corporacions locals prescriu que «els ajuntaments podran intervindre l'activitat dels seus administrats en (...) en l'exercici de la funció de policia, quan existira pertorbació o perill de pertorbació greu de la tranquil·litat, seguretat, salubritat o moralitat ciutadanes, amb la finalitat de restablir-les o conservar-les».

Esta institució ha tramitat ja diversos expedients de queixa sobre el problema que afecta l'interessat, sent-ne el primer de 2021. No podem, en este moment, sinó tornar a insistir que Ajuntament de Puçol **adopte mesures concretes per a**, en compliment de les competències que li corresponen en matèria de recollida de residus sòlids urbans, **inspeccionar periòdicament l'estat dels contenidors** de referència i procedir a adoptar les actuacions que resulten necessàries, en cas de detectar-se una situació d'insalubritat, **per a garantir l'efectivitat dels drets del ciutadà** al gaudi d'un habitatge digne i un medi ambient adequat; drets estatutaris dels quals són titulars el ciutadà i el seu nucli de convivència (articles 16 i 17 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana).

3 Resolució

A la vista del que hem exposat i de conformitat amb el que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, fem a l'**Ajuntament de Puçol** les recomanacions i els recordatoris de deures legals següents:

1. **RECOMANEM** que continue adoptant totes les mesures que siguen necessàries per a garantir tant l'adequada utilització per part dels ciutadans dels contenidors destinats a l'emmagatzematge de residus sòlids com, i si és el cas, l'adequat estat de conservació de les condicions de salubritat d'estos, especialment en els llocs on hi haja denúncies dels ciutadans sobre este tema i, en qualsevol cas, en la via pública objecte del present expedient de queixa.

L'Ajuntament de Puçol està obligat a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte (article 35 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges). La resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o els suggeriments continguts en la present resolució. Si manifesta la seua acceptació, farà constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar esta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això. La no acceptació haurà de ser motivada.

Finalment, **S'ACORDA** notificar la present resolució a totes les parts i procedir a la seua publicació en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana